

[Socialministeren]

at ægtefæller ikke automatisk hæfter solidarisk for tilbagebetalingspligtig kontanthjælp, og

at der indføres mulighed for at yde hjælp til udgifter i forbindelse med samværsret og til kost til unge gravide kvinder.

Indførelsen af faste takster for kontanthjælpen medfører, at kontanthjælpssystemet bliver væsentlig lettere at overskue for modtagerne.

Forslaget giver samtidig væsentlige administrative lettelser.

Lovforslaget, som foreslås til ikrafttræden den 1. juli 1987, medfører merudgifter på 27 mill. kr. i 1987 og 54 mill. kr. i 1988. Merudgifterne modsvares af kompenserende besparelser.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling med henblik på, at de ændrede regler kan træde i kraft den 1. juli 1987.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand, lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender og af lov om sygehusvæsenet. (Behandlingsinstitutioner for personer med alkoholproblemer).

(Lovforslag nr. L 54).

Lovforslaget tilsigter at indpasse alkoholområdet i sociallovgivningen, herunder i social- og sundhedsplanerne, efter at Indenrigsministeriets alkoholopgaver ifølge sygehuslovens § 16 pr. 1. juli 1983 er blevet overført til Socialministeriet.

Lovforslaget medfører ingen realitetsændringer i forhold til gældende regler.

Jeg henviser i øvrigt til lovforslaget og bemærkningerne dertil og skal anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Riishøj (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af en kulturaftale med Cuba.

(Beslutningsforslag nr. B 17).

Jeg henviser i øvrigt til beslutningsforslaget og de bemærkninger, som ledsager be-

slutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til forsvarsministeren [om førstegangsbrug af atomvåben].

Af Pelle Voigt (SF) og Albrechtsen (VS).

(Forespørgslen anmeldt 14/10 86).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Samtykke til behandling:**Første næstformand (Knud Østergaard):**

Den næste sag på dagsordenen kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 7/10 86. Første behandling 10/10 86. Betænkning 14/10 86. Anden behandling 16/10 86. Lovforslaget optrykt efter anden behandling. Tillægsbetænkning 16/10 86).

Der var stillet 3 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Ole Espersen (S):

Jeg læste i en avis til morgen – det var Politiken – et kortfattet referat af det, der foregik her i salen i går. Der står følgende, som jeg synes det er vigtigt at gøre Tinget opmærksom på her ved starten af debatten:

»F.eks. mener oppositionen,« – det må jo være SF og Det Radikale Venstre i denne sag – »at en flygning, som er på flugt, fordi han nægter militærtjeneste i sit land, kan sendes tilbage, selv om det betyder, at han bliver dødsdømt.«

Jeg ved godt, at hr. Bernhard Baunsgaard fra Det Radikale Venstre sagde, at sådan ville det jo blive. Jeg må indrømme, at jeg ikke tog afstand fra det, for jeg syntes ikke, det var værdigt at debattere på det grundlag.

Hr. Bernhard Baunsgaard ved udmærket godt, at selv forbrydere sendes ikke tilbage fra Danmark, hvis der er risiko for dødsstraf. Derfor synes jeg, det er yderst beklageligt, at der i en sag af den vigtighed, som bør præge den, skal fremføres argumenter af denne karakter.

Vi kan ikke fra min gruppes side støtte de ændringsforslag, Det Radikale Venstre stiller, og jeg skal sige ganske kort hvorfor.

Den samtale, man ønsker ved grænsen, kan have en bestemt funktion, som jeg skal vende tilbage til, men den kan ikke have den funktion at afgøre, om afvisning skal ske eller ikke ske, for det skal nu ske på grundlag af generelle kriterier, der vedrører personens nationalitet og det land, hvortil tilbagesendelse skal ske.

At bede Dansk Flygtningehjælp udtale sig om, hvorvidt Sverige eller Norge eller Tyskland er et sikkert land, har ikke noget formål. Men en samtale kunne jo godt have andre formål. Det er da klart, at enhver person, der rejser fra det land, hvor han måske har indgivet en ansøgning om asyl, til et andet for at søge asyl dér, er i en presset situation, er i en menneskeligt måske ulykkelig situation. Derfor kunne det godt være fornuftigt, hvis der var mulighed for i lufthavnen, ved grænsen, ved færgernes ankomst osv. at henvende sig til en repræsentant for en humanitær organisation af den grund, jeg nævnte.

Det skal ikke være et led i grænsekontrollen, men det skal naturligvis være et led i vores bestræbelser for at behandle folk så godt som muligt. Det skal ikke være noget,

der betyder, at formålet med loven formindskes eller helt tabes. Den adgang, Det Radikale Venstre foreslår, ville betyde, at vi så ikke kunne opnå det, man ønsker, nemlig at de personer, der kommer fra sikre lande, må blive dér og søge derfra.

Det er baggrunden for, at vi af menneskelige grunde har sympati for tanken, men den kan ikke realiseres, således som det nævnes her. Hvis humanitære organisationer og administrationen kan samarbejde om at yde en støtte, uden at loven derved mister sit formål, vil det være rimeligt. Men lad os lade være med, synes jeg, at bede organisationer tage en samtale om noget, der alligevel ikke ligger inden for disse organisationers mulighed for at påvirke i den konkrete sag.

Derimod er det meget vigtigt, og det er jo også fremhævet under behandlingen i retsudvalget, at Dansk Flygtningehjælp og Det Internationale Røde Kors løbende høres om, hvilke lande der er sikre lande, og hvilke lande der ikke er sikre lande. Naturligvis vil disse organisationer og andre organisationer på egen hånd også kunne rette henvendelse til Direktoratet for Udlændinge og til Justitsministeriet og gøre opmærksom på, hvornår der foreligger en situation, der måske bør medføre en ændret vurdering af et land, som man tidligere har anset for sikkert. Et sådant samarbejde bør naturligvis realiseres, og dér får disse organisationer fortsat den væsentlige rolle, de har i dag.

Når vi ikke kan acceptere en ændring af § 48, skyldes det det, vi diskuterede i går.

Tillægsbetænkningen er lidt vanskelig at forstå, fordi det siges, at da det nu fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, side 8, venstre spalte, at afvisning skal kunne ske, hvor en asylansøger indrejser til Danmark fra et land, hvor den pågældende befinder sig i en faktisk tryghedssituation, kan mindretallet støtte udformningen af § 7, stk. 2. Jeg ved ikke, om der er en misforståelse dér, men det, der står på side 8, venstre spalte, vedrører altså afvisningssituationen i § 48 og ikke § 7-situationen. Men det er ligegyldigt.

Afgørende for os er, at Danmark er det eneste land, der giver de facto-flygtninge et juridisk krav på at være her i landet. Hvis vi vil stille som et krav vedrørende folk, der kommer her og ønsker at få en asylansøgning behandlet her, at de ikke må afvises til et land, der ikke har den samme situation

[Ole Espersen]

som vores, nemlig at der er et retskrav på at få asyl, selv om man er de facto-ansøger, så vil det betyde, at det, der er hensigten med loven, fuldstændig tabes. Det kan vi ikke acceptere. Derimod lægger vi ligesom Det Radikale Venstre megen vægt på, at der skal foreligge . . .

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er alt for meget uro i salen. Jeg kan genkende stemmerne helt herop.

Ole Espersen (S):

... en faktisk trykkesituation for den pågældende. Det er en beskrivelse, der er væsentlig i sit indhold, og som er så klar, at der kan arbejdes med den.

Jeg synes, det var en interessant diskussion, vi havde i går, hvor man gav udtryk for, at der nu formentlig bliver en lang række tilfælde, hvor vi afviser folk til lande, hvor de de facto bliver forfulgt, om ikke i konventionens forstand. Tager man statistikken, viser det sig helt klart, at alle de flygtninge, vi får i øjeblikket, og bl.a. alle dem, der får de facto-status, kommer fra lande, hvor der også sker forfølgelse af konventionsmæssige årsager eller forfølgelse som beskrevet i konventionen. Derfor er der en helt klar sikring mod tilbagesendelse. Det har vi fået udarbejdet i retsudvalget, og det står umådelig tydeligt nu, og det er slet ikke til at komme uden om.

Derfor må vi afvise disse ændringsforslag og anbefale, at man i øvrigt, hvis vi ikke får en anden runde, stemmer for forslaget, som det ligger efter andenbehandlingen i går.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er i anledning af hr. Ole Espersens bemærkninger, dette med dødsstraf for nægtelse af militærtjeneste. Den diskussion blev, så vidt jeg husker, rejst af hr. Ole Espersen selv og den blev taget op af hr. Tinning. Jeg bemærkede kun om den, at det var et udmærket eksempel, hr. Ole Espersen nævnte. Jeg forstår ikke, hvorfor jeg pludselig skal være hovedmanden i den diskussion.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg synes, at hr. Ole Espersen skylder os en lidt tydeligere forklaring.

Hr. Ole Espersen har den stil, når han skal holde ordførertaler om dette emne, at på den ene side skal han sige noget, som kan berolige den socialdemokratiske folketingsgruppe, fordi der har været en hel del uro omkring denne sag. På den anden side skal han huske at give justitsministeren, hvad justitsministerens er. Der er tit nogle temmelig mærkelige afsnit i hr. Ole Espersens indlæg om denne sag, fordi det skal spænde ret vidt.

Hr. Ole Espersen siger nu: selve det, at en asylansøger ved grænsen får mulighed for at tale med en repræsentant for en eller anden humanistisk organisation, synes vi i Socialdemokratiet er en rigtig god idé. Det synes vi er en fin ting. Det må der bestemte være mulighed for. Det holder vi meget af. Det var så, hvad gruppen skulle have.

Og så siger hr. Ole Espersen: men ligefrem at sikre, at folk får mulighed for at snakke med Dansk Flygtningehjælp, inden de bliver afvist, nej, det vil vi ikke have. Så fik justitsministeren, hvad han skulle have.

Så siger hr. Ole Espersen: hvis vi nu gjorde det, at vi gav folk ret til at tale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp ved grænsen, før afgørelse om afvisning træffes, så kan vi ikke sikre, at loven lever op til sit formål. Er det ikke rigtigt forstået?

Så spørger jeg mig selv, og det synes jeg også medlemmerne af den socialdemokratiske gruppe skulle spørge sig selv om: når hr. Ole Espersen siger, at hvis en person får lov at tale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, inden beslutning om afvisning træffes, så kan loven ikke længere leve op til sit formål; hvordan kan det være, hr. Ole Espersen? Det skulle vel aldrig være, fordi formålet med loven er at holde folk ude, og det, man risikerer, hvis de snakker med nogen fra Dansk Flygtningehjælp, er, at så er der alligevel nogle, der kommer ind? Eller hvad?

Jeg synes, at den modsætning fortjener en klarere beskrivelse, end vi indtil nu har fået.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg er ked af, at jeg ikke også kan give hr. Tinning, hvad hr. Tinnings er, men det er jeg nok ikke i stand til i dag.

[Ole Espersen]

Jeg vil gerne sige, at formålet med loven naturligvis er at holde nogle ude. Det er formålet at holde dem ude, der har søgt asyl i f.eks. Tyskland eller i Sverige, og sige, at de må fortsætte deres ansøgning dér. Det er formålet med loven. Jeg kan forstå på hr. Tinnings indlæg, at hans formål er at forhindre dette. Det er dog en helt ærlig sag. Så er det bare meget rimeligt at sige det ligeud, synes jeg.

Til hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg sige, at det er korrekt, at jeg nævnte straffe for at unddrage sig militærtjeneste som noget, der godt kunne opfattes som forfølgelse, men at vi ikke vil opfatte en straf for at unddrage sig militærtjeneste her i landet som forfølgelse, hvorpå hr. Bernhard Baunsgaard sagde: jamen der er jo lande, f.eks. Iran, hvor der er dødsstraf for det, og så betyder indlægget, at vi skal sende folk tilbage til dødsstraf. Naturligvis skal vi ikke det.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg minder om, at der er en tendens i øjeblikket til at føre debatten over korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Hr. formand, en gang imellem kan det være rart at få opklaret nogle ting i korte bemærkninger, lige når de bliver sagt.

Jeg er fuldstændig klar over, at formålet med den her lov er at holde nogle folk ude. Det fandt jeg ingen anledning til at gå op og spørge hr. Ole Espersen om, for det mener jeg har ligget klart fra den dag, lovforslaget blev fremsat.

Det, der nu gør mig usikker, er: er det kun dem, der har søgt asyl et andet sted, man vil holde ude? Det sagde hr. Ole Espersen nemlig nu. Alt det, vi har fået oplyst under udvalgsbehandlingen, er, at de, der kommer fra lande, hvor de er i sikkerhed, skal holdes ude. Hvis det nu kun er dem, der har søgt asyl, så tror jeg da nok, der skal nogle ændringer ind, for hvordan vil man ellers få det konstateret? Det synes jeg lyder fantastisk interessant, for så bliver man nødt til at undersøge, om de har søgt, hvordan myndighederne har forholdt sig til deres ansøgning, om de har fået afslag, eller hvor langt ansøgningen er. Det synes jeg er interessant. Så

tror jeg, lovforslaget er helt forkert udformet, fordi det siger, at man simpelt hen kan afvise, hvis de kommer fra et land, hvor de ikke er udsat for forfølgelse.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Hr. Ole Espersen har ret i, at det nok er bedst, at jeg, hvis jeg skal have, hvad mit er, hellere selv må tage det, så det gør jeg så.

Men hr. Ole Espersen skylder ikke desto mindre en ordentlig forklaring, ikke mindst til medlemmerne af den socialdemokratiske folketingsgruppe. Jeg tror nok, jeg har forstået det. Jeg synes bare, det skal være klarere endnu.

Hr. Ole Espersen siger: formålet med loven kan ikke opfyldes, hvis folk får mulighed for at tale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, inden der træffes beslutning om afvisning. Hvad betyder det? Hvad er det, Dansk Flygtningehjælp kunne tænkes at udrette, kunne tænkes at sætte i værk, inden der træffes beslutning om afvisning, som hr. Ole Espersen er så bange for, at han ikke vil have, at de får mulighed for at tale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, sådan som i øvrigt FN's Højkommissariat har peget på at det ville være rimeligt? Hvad er det, hr. Ole Espersen er så bange for?

Al den snak om, at hr. Ole Espersen og Socialdemokraterne og alle mulige andre synes, det er en god idé, at myndighederne samarbejder med humanistiske organisationer, spar os for den slags, men fortæl os præcis, hvad det er, hr. Ole Espersen er så bange for at Dansk Flygtningehjælp kan sætte i gang, hvis der bliver givet obligatorisk adgang bare til en samtale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, inden der træffes beslutning om afvisning. Det mener jeg vi må have at vide helt klart, fordi det stadig væk er lidt tåget.

Nu prøver hr. Ole Espersen: hvad mener hr. Tinning om det ene og det andet? Det er ikke dét. Det er det her spørgsmål, som er det centrale.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er en fortsættelse af diskussionen med hr. Ole Espersen angående dette med nægtel-

[Bernhard Baunsgaard]

se af militærtjeneste, som hr. Ole Espersen af en eller anden grund ønsker at diskutere med mig. Jeg gjorde opmærksom på, at i Iran medfører nægtelse af militærtjeneste henrettelse. Og så fortsatte jeg: med den udformning, man også efter ændringsforslagene har givet § 48, er disse mennesker ikke umiddelbart omfattet. Jeg tror, denne diskussion dog i hvert fald har haft den nytte, at man er nødt til i administrationen for fremtiden at lade dem være omfattet.

Grunden til, at de ikke er omfattet, er, at nægtelse af militærtjeneste med påfølgende dødsstraf fører til den slags flygtninge, der kaldes de facto-flygtninge. De er ikke anerkendt som konventionsflygtninge. Det er derfor, der er en væsentlig forskel. Jeg gjorde kun opmærksom på, at sådan forholdt det sig efter lovteksten, som bl.a. den konservative ordfører sagde var klar, det vil sige, at den ikke kan udsættes for fortolkninger. Men efter diskussionen må nægtelse af militærtjeneste være grund til, at Danmark sikrer dem.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Ole Espersen for en sidste kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg kan ikke tænke mig, at der er andre i denne sal, der på noget tidspunkt har været i tvivl om, at vi naturligvis ikke sender folk tilbage til dødsstraf i Iran. Det har vi dog vidst alle sammen hele tiden, og jeg tror i øvrigt, at hr. Bernhard Baunsgaard kan gå ud fra, at diskussionen i dag har afklaret dette punkt.

Fru Ebba Strange spurgte, om hensigten med loven er, at alene de, der har søgt asyl, f.eks. i Tyskland, kan udvises. Nej, det er ikke hensigten med loven. Det fremgår ganske klart af loven, at de, der befinder sig i en tryghedssituation i et andet land, det vil sige, om hvem vi må tro, at de ikke bliver sendt et sted hen, hvor de bliver forfulgt eller af andre grunde kommer i en tryghedssituation, er omfattet af loven. Det fremgår helt klart.

Når jeg nævnte dem, der har søgt asyl, er det, fordi erfaringen viser, at der også er mennesker, der har søgt asyl i andre lande, som kommer her og vil starte en asylansøgningsprocedure.

Det synes vi ikke er rimeligt, når vi f.eks. med Det Radikale Venstre er enige i, at der er så mange, der er i nød, at vi naturligvis bør koncentrere os om dem, der er mest i nød, og det er de flygtninge jo ikke, der befinder sig i et land, hvor de får behandlet deres asylansøgning.

Hr. Tinning bliver ved med at henvise til de humanitære organisationer og betydningen af en samtale. Jeg har sagt det gentagne gange. Jeg vil gerne gentage endnu en gang, at det drejer sig her om en stillingtagen til, om et bestemt land er farligt eller ej. Det mener vi at Flygtningehjælpen skal bidrage til. Det skal Udenrigsministeriet. Det skal andre internationale organisationer. Også Justitsministeriet skal bidrage til den generelle vurdering. Når den er foretaget, så er der ingen grund til at foretage en individuel bedømmelse. Den sker f.eks. i Tyskland, hvortil ansøgeren henvises.

Hagen Hagensen (KF):

Det Konservative Folkeparti hører til det flertal, der indstiller lovforlaget til vedtagelse ved denne tredjebehandling i uændret skikkelse, således som vi stemte om det i går ved anden behandling. Deri ligger, at vi ikke kan gå ind for de ændringsforslag, der er stillet, og jeg synes ikke, der er grund til i øvrigt at begrunde dette. Det fremgik af debatten i går, hvorfor vi mener, lovforslaget bør være, som det nu er vedtaget ved anden behandling, og sådan bør det også være.

Jeg skal blot gentage, at vi afviser kun, hvor der er tale om, at de pågældende kommer til en faktisk tryghedssituation i det land, hvor de skal være. Og vi sender ingen tilbage, hvor der er risiko for, at de kommer ud for forfølgelse af de arter, der er nævnt i lovforslaget.

Yderligere bemærkninger ønsker vi ikke at gøre her i dag, for det er tilkendegivet fra vor side i går, og vi vil afgive stemme overensstemmende hermed.

Bjørn Elmquist (V):

Venstre kan ikke stemme for de ændringsforslag, der er stillet mellem anden og tredje behandling, og som foreligger i tillægsbetænkningen.

Vi er helt klar over, at de vanskeligheder vi her står over for, hænger sammen med

[Bjørn Elmquist]

mangelen på en fælles international definition af de facto-flygtninge. Derfor har vi lagt megen vægt på undervejs i behandlingen og også her i salen at henholde os til regeringens gentagne løfter om at fortsætte sit internationale pres for, at der etableres fælles internationale løsninger af det problem, som intet land i verden kan klare nationalt.

Ebba Strange (SF):

SF kan støtte de af Det Radikale Venstre stillede ændringsforslag. Jeg vil benytte lejligheden til at takke hr. Bernhard Baunsgaard, fordi han har stillet dem. De er med til at tydeliggøre, hvor ændringerne sker i forhold til vores nugældende lov. Jeg skal lige sige, at det tredje ændringsforslag er en konsekvens af de to andre, så det vil jeg ikke opholde mig ved.

Det første ændringsforslag er det, vi nu har drøftet i et kvarters tid, og med den drøftelse, der har fundet sted i korte bemærkninger, er det efterhånden blevet helt klart for alle Tingets medlemmer, hvad det drejer sig om. Det drejer sig altså om, at man i en afvisningssituation alene skal have mulighed for at møde grænsepolitiet.

Jeg havde en lille disput med hr. Ole Espersen i korte bemærkninger. Til det vil jeg godt sige, at også i SF mener vi, at folk, der har søgt asyl i f.eks. Vesttyskland, skal sendes tilbage til Vesttyskland. Det sker jo også i dag. Så vil Vesttyskland ikke have dem, nej, det ved jeg godt, og jeg sagde under andenbehandlingen, at det burde bero på en forhandling mellem Danmark og Vesttyskland. Jeg skulle dog mene, at de var rimeligt gode venner, så de kunne forhandle om den slags sager, i stedet for at gribe til tvangsmidler i form af lovændringer.

Vi støtter som sagt ændringsforslag nr. 1. Vi synes, det er rimeligt, helt uanset hvor et menneske kommer fra, under hvilke vilkår det kommer, når det opfatter sig selv som flygtning og søger asyl, at det så også får lejlighed til at tale med en repræsentant for Højkommissariatet.

Så kommer ændringsforslag nr. 2, og dér vil jeg altså godt bede den socialdemokratiske gruppe om at nærlæse, hvad det er, de Radikale foreslår. Der står i de Radikales ændringsforslag – nu snakker vi ikke om afvisning, nu snakker vi om udsendelse:

»Udlændingen må dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 nævnte grunde eller af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvæjende grunde, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land.«

Det er den positive formulering, vi har haft i den nugældende lov, og som vi stadig væk har, indtil Tinget har stemt anderledes, og som for alle de mennesker, der har søgt asyl i Danmark i de seneste år, har betydet fantastisk meget. Ikke alene var de beskyttet mod udsendelse til lande, hvor de kunne blive forfulgt af konventionsgrunde, men også til lande, som opfyldte de andre betingelser. Det har givet en reel trykthedssituation for folk, der søgte asyl i Danmark. Den bliver i realiteten fjernet med det, Tinget nu er i færd med at vedtage, det, Tingets flertal indstiller, fordi der står alene, at udlændinge ikke må sendes tilbage til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951 nævnte grunde.

Jeg vil meget, meget stærkt appellere til hele Folketinget – også dem, der synes, at vi skal have afvisningsparagraffen; vi er nogle, der synes, vi ikke skal have den afvisningsparagraf; vi har kæmpet imod; vi vinder sandsynligvis ikke den kamp – også hele den socialdemokratiske gruppe, alle andre, som synes, at vi skal have afvisningsparagraffen: kunne Tinget dog i det mindste ikke støtte ændringsforslag nr. 2, så vi opretholder vores værdighed med hensyn til udvisningen?

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal i dette indlæg alene beskæftige mig med ændringsforslagene.

Jeg vil understrege, at ved andenbehandlingen var der fremsat et ændringsforslag til § 7, stk. 2, og jeg bad om at få bekræftet, at der ikke ønskedes nogen realitetsændring i den hidtidige praksis. Jeg kunne ikke få det under forhandlingen her i salen, men senere er det givet skriftligt. Derfor vil jeg gerne understrege, at vi er tilfredse med det ændringsforslag, der blev stillet ved andenbehandlingen, og hvis der havde været afstemning om det, ville vi have stemt for det.

Vi har så stillet, som det allerede er nævnt, nogle ændringsforslag. Jeg vil gerne have lov

[Bernhard Baunsgaard]

til her at belyse lidt, hvad det er, vi har ønsket.

Der er to slags flygtninge. For det første de internationalt godkendte; det er dem, man kalder konventionsflygtninge. Det er, hvis man forfølges, f.eks. fordi man har en forkert hudfarve efter magthavernes mening, fordi man har en forkert politisk holdning, eller fordi man f.eks. har en forkert politisk tro. Det er den ene slags, og dem har man sikret ved udformningen af § 48.

For det andet er der de facto-flygtningene. Det er dem, som vi i Danmark synes hører ind under flygtningebegrebet, men som ikke er godkendt internationalt. Der kan i de forskellige lande være forskellige ting, man godkender som flygtningegrund. Her i landet godkender vi f.eks. nægtelse af militærtjeneste, og jeg forstår efter den diskussion, som er blevet ført med hr. Ole Espersen, at det i administrationen vil være umuligt ikke fortsat at godkende militærtjenesten som gyldig grund. Men hvad med de andre?

Jeg skal her ikke trætte Tinget med at nævne alle de grunde, som vi godkender, men der er ét forhold, som jeg dog beder om at man tager stilling til, før man stemmer, og jeg spørger hr. Ole Espersen: vil homoseksuelle og lesbiske fortsat kunne falde ind under begrebet flygtning, eller er de udelukket for fremtiden? Kan de få samme stilling som militærnægtere?

Helt væsentligt for os har det været, at Danmark ikke bringer sig i den – jeg ved ikke, hvilket udtryk jeg skal bruge – helt uholdbare situation, at man ikke vil give et menneske, der skal afvises eller udvises, lov til at drøfte sin situation med Dansk Flygtningehjælp. Dansk Flygtningehjælp har, når jeg har spurgt dem, erklæret sig parat til at stå på vagt i lufthavne og ved grænsen.

Dansk Flygtningehjælp er Højkommissariatets repræsentant i Danmark. Jeg forstår ikke, at man fra forligspartiernes side ikke kan bøje sig på dette punkt. Det er et punkt – det vil jeg gerne understrege – som ikke har været rejst før, og som man derfor ikke har kunnet tillægge den betydning, som det efter vor opfattelse har.

Jeg gør igen opmærksom på et land som Holland, der er meget restriktivt af vel rimeligt forståelige grunde, fordi der er så mange molukker fra de tidligere kolonier, men dette problem med, at Danmark skulle nægte at

gøre det, som dog Holland gør, er et problem, der er dukket op i de sidste dage. Det er så væsentligt for os, at hvis man ikke på dette punkt vil bøje sig, så må vi stemme mod lovforslaget, som det foreligger.

Jeg anbefaler, at man dog i det mindste vedtager dette punkt.

Kofod-Svendsen (KRF):

Der er to punkter til debat her under debatten om de stillede ændringsforslag. Det første er spørgsmålet om Dansk Flygtningehjælps medvirken. Dertil må jeg sige, at i de sager, hvor det afgøres, om man får asyl eller ej, altså ikke afvisningsspørgsmålene, er der jo ingen ændring i forhold til den gældende lov.

Så er der det nye spørgsmål, hvor der kan ske en afvisning ved grænsen. Er Dansk Flygtningehjælp ikke med her? Her vil jeg gerne henholde mig til det svar, vi har fået på spørgsmål 52, for der bliver direkte spurgt: hvilke myndigheder eller organisationer bidrager til fastlæggelsen af, i hvilke lande en asylansøger må antages at befinde sig i en faktisk tryghedssituation? Her har vi jo det afgørende spørgsmål, nemlig at få afgjort, i hvilke lande man befinder sig i en faktisk tryghedssituation, hvis man bliver sendt til et af de pågældende lande. Det er Justitsministeriet, der vil indhente bidrag fra Udenrigsministeriet, med repræsentanter for UNHCR, Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors. Det er meget, meget væsentligt for mit parti, at både UNHCR og Dansk Flygtningehjælp, som har været fremme i debatten, skal være med her. Jo, de er med til den altafgørende fastsættelse af, hvor vi har de trygge lande. Der mener jeg, at det, der er debattens kerne, er blevet godt dækket ind, ved at de er med i denne fastlæggelse, og så bliver det et spørgsmål om i praksis at følge denne fastsættelse. Her er det, som det også kom frem under den debat, vi havde i går, Direktoratet, som skal træffe en afgørelse, som i givet fald kan ankes til justitsministeren.

Men jeg understreger, at den objektive fastsættelse jo kan skifte. Der kan komme en ny politisk situation i et land, så et land, der har været et trygt land, ikke længere er det. Der har vi UNHCR og Dansk Flygtningehjælp med, og det er meget afgørende for os.

[Kofod-Svendens]

Det næste, som er det afgørende i ændringsforslagene, er, at de facto-flygtninge får en rimelig behandling, som det siges i bemærkningerne. Det er jeg også meget enig i, og derfor har det også været meget afgørende under udvalgsarbejdet at få denne sikkerhed.

I de mange svar, vi har fået, mener jeg det er blevet klargjort, at vi ikke på nogen måde må sende hverken den ene eller den anden type flygtning – og det ved man jo ikke, når vi ser dem på grænsen – tilbage til et land, hvor man ikke er i en faktisk trykkesituation. Det mener jeg at vi har fået sikret os, så vidt jeg har kunnet se gennem de mange svar. Det, der er intentionen her, er, at Dansk Flygtningehjælp er med, og også, at de facto-flygtninge får en rimelig behandling. Jeg mener, at vi har fået en imødekommelse af disse to ønsker.

Endelig gør jeg opmærksom på, at vi i går ved afstemningen ændrede § 7, så vi fik en formel ligestilling mellem de to grupper. Det er baggrunden for, at vi vil stemme, som vi gjorde i går. Vi fastholder de ændringer, som blev fastlagt ved afstemningerne i går.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Hr. Kofod-Svendens hængte vel nærmest hele sit indlæg op omkring besvarelsen af spørgsmål nr. 52, nemlig hvilke myndigheder eller organisationer der bidrager til fastlæggelsen af, hvor der er denne her faktiske trykkesituationen.

Så vil jeg godt spørge hr. Kofod-Svendens: hvad gør vi i en situation, hvor man f.eks. diskuterer, hvordan folk fra Sri Lanka har det i Indien – for nu at tage et konkret eksempel – hvis man altså forestiller sig en eller anden situation, hvor der er tvivl med hensyn til et land og Justitsministeriet og Udenrigsministeriet siger, at dér er der tale om en faktisk trykkesituation, mens Flygtningehøjkommissariatet, Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp siger: nej, efter vores vurdering er der ikke tale om en faktisk trykkesituation? Der er altså uenighed, og en uenighed, der fordeler sig på denne måde er jo ikke specielt utænkelig – nogle, Flygtningehjælpen, Højkommissariatet og Dansk Røde Kors siger: det er ikke en trykkesituation. Justitsministeriet og Udenrigs-

ministeriet siger: jo, det er en trykkesituation. Hvordan vil det så være, hr. Kofod-Svendens? Hvem skal afgøre en sådan uenighed? Det synes jeg vi skal have helt klart.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er ganske sikker på, at man fra administrationens side vil gøre sig ganske stor umage og formentlig også vil nå til at få et grundlag, hvor man tager hensyn til Dansk Flygtningehjælps indsigelser, når det gælder disse overordnede tilfælde, men der er jo i hr. Kofod-Svendens indlæg lagt op til, at dermed er alt klaret, og det er efter min mening netop ikke sagen.

Her drejer det sig om menneskeskæbner, det er enkelttilfælde. Tror man virkelig, at et menneske, der kommer fra et land, hvor han har været forfulgt, fordi han ikke vil gøre militærtjeneste eller fordi han er homoseksuel, eller, hvis det er en kvinde, lesbisk, tør anføre disse grunde for et fremmed lands politi? Tror man virkelig det? De er flygtet fra politifølgelse i deres eget land. Det er den situation, man ikke opfanger, og det er derfor, det er så forfærdende, at man ikke vil give anledning til denne samtale med en repræsentant for Højkommissariatet.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendens (KRF):

Til hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg sige, at der jo netop ikke er tale om en afgørelse af den enkelte konkrete sag. Med den nye formulering er det jo afgørelser ud fra objektive kriterier om, hvordan de enkelte lande er, så jeg kan ikke se andet, end at den rigtige indfaldsvinkel er, at der sker en generel afgørelse, som stadig kan justeres, og så er det ikke et spørgsmål om at tage stilling til den enkelte konkrete flygtning, men til, hvor vedkommende kommer fra. Dér må man løbende se på, om der er risiko for forfølgelse, og er der det, er det ikke længere et land, hvor man befinder sig i en faktisk trykkesituation.

Til hr. Tinning må jeg også sige, at det ikke er en engangsfastlæggelse, så det én gang for alle for tid og evighed er fastslået, at i de og de lande er der en faktisk trykkesituation, men der skal ske en løbende

[Kofod-Svendsen]

vurdering, og den skal Dansk Flygtningehjælp da fortsat være med i.

Hr. Tinning siger, at man kan forestille sig en opdeling i flere forskellige grupper. Ja, man kan jo forestille sig mange ting. Jeg kan kun sige, at jeg har tillid til, at man dér også vil lade tvivlen komme flygtningene til gode. Det gælder ved fastlæggelsen af, hvor der kan være risiko, og dér har vi fået at vide i svarene, at er der den mindste usikkerhed, den mindste risiko, så er det ikke et trygt land.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg går ud fra, at hr. Kofod-Svendsen vil anse det for en fuldt gyldig grund til at give asyl i Danmark, hvis man risikerer forfølgelse i sit eget land af de facto-grundene, dvs. ved nægtelse af militærtjeneste, det, at man er lesbisk eller homoseksuel. Men hvordan vil man sikre, at den enkelte over for et fremmed lands myndighed tør tilstå, at det er den egentlige grund til flygtningesituationen? Det er det, man kunne sikre ved at give lejlighed til at tale med en repræsentant for Højkommissariatet. Men vil man ikke forstå det her, så er det jo nytteløst at fortsætte diskussionen.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

En person, der kommer fra Iran og søger asyl her, får asyl, hvis han opfylder reglerne for enten at være konventionsflygtning eller de facto-flygtning. Han får sin sag behandlet her, uanset om han siger, at han er homoseksuel eller hun siger, at hun er lesbisk, simpelt hen fordi der er risiko for at blive konventionsmæssigt forfulgt i Iran, som vi har sagt det mange gange, og som det står i betænkningen, og som det står i forklaringen til et af ændringsforslagene. Altså bliver ingen afvist til Iran eller til et land, hvorfra den pågældende kan risikere igen at blive sendt til Iran.

Med andre ord er det eksempel, som hr. Bernhard Baunsgaard nævner, klart dækket af det, der er gennemført under behandlingen i retsudvalget. Der sker ingen afvisning af en person, som har de problemer, som hr. Bernhard Baunsgaard nævnte.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvis det er tilfældet, at man også vil godkende de facto-flygtninge i § 48, hvorfor vil man så ikke skrive det?

Men måtte jeg spørge justitsministeren om den udlægning, som hr. Ole Espersen kommer med: at alle de facto-flygtninge rent faktisk behandles på samme måde som de konventionsflygtninge, der er omtalt i § 48.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det, der sker, når dette lovforslag bliver vedtaget, er jo, at man vender tingene underligt på hovedet, og i afvisningssituationen er det fuldstændig rigtigt, at man ikke går ind i en vurdering af den enkeltes situation, men man vurderer det land, som der muligvis skal ske afvisning til. Det er det, der kommer til at ske. Derfor siger man også: hvis der er lande, hvor der ikke er en faktisk tryghedssituation, så vil man ikke afvise dertil.

Tryghedssituation har vi så diskuteret op og ned hvad betyder, men det betyder bl.a., at der ikke er nogen iranere, der vil blive sendt tilbage, hvis de personlig risikerer forfølgelse af den ene eller af den anden grund. Så langt så godt.

Så findes der lande, hvorom vi umiddelbart vil sige, at der ikke sker konventionsfølgelse og der heller ikke er risiko for konventionsfølgelse. Grækenland er sådan et land. Jeg tror ikke, hr. Ole Espersen vil sige, at der i Grækenland er risiko for forfølgelse af de grunde, der er nævnt i FN-konventionen. Jeg tror heller ikke, andre vil sige det. Men det er ikke rart at være homoseksuel, hvis man er græker. I Grækenland sker der forfølgelse af homoseksuelle.

Så vil jeg godt spørge: hvad sker der, hvis der kommer én og søger asyl og siger: jamen det er, fordi jeg ikke tør tage tilbage til Grækenland? Jeg synes, at hr. Bernhard Baunsgaard har fuldstændig ret i, at der er grænser for, hvor meget vi kan forvente at folk skal stå og fortælle det danske grænsepolititi. Hvis vedkommende siger: jamen jeg tør ikke tage tilbage til Grækenland, så synes jeg, at enten den faktiske justitsminister eller den forhenværende skal fortælle os, om der i den situa-

[Tinning]

tion er garanti for, at der heller ikke vil ske afvisning til Grækenland.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg synes, det er væsentligt, at vi fastholder, hvad det er, der er tale om ved den såkaldte afvisning ved grænsen. Er det, at man går ind i en individuel afprøvning af den enkelte, eller er der udelukkende tale om en afvisning af én, som befinder sig i en faktisk tryghedssituation?

Det er nu det sidste, der er tale om. Jeg synes, det er det, der er afgørende at fastholde, når vi prøver på at konstruere tænkelige og utænkelige eksempler på, hvordan og hvorledes det vil kunne gå. Det er det, der er det overordnede. Det er derfor, vi skal have lovændringen, for at vi ikke får den situation, at man bryder op, når man er i en tryghedssituation, og så søger til Danmark.

Vil man være med til at give mulighed for afvisning i de tilfælde? Det vil vi gerne medvirke til.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Vi nærmer os meget stærkt afslutningen af de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Det er ikke rart at være homoseksuel i Grækenland, sagde hr. Tinning. Nej, der er mange steder, hvor det er meget ubehageligt at være homoseksuel. Det har det også været her indtil for nylig, og det er i og for sig stadig væk noget ubehageligt, vil mange sikkert mene. Men hvis det skal være asylgrund – og det må jo være det, der lå i hr. Tinnings udtalelser – så er det klart, at vi har en helt anden situation end den, vi har forestillet os. Hvis det skal være en grund til at sige, at Grækenland eller USA ikke er trygge lande, at man ikke dér lever i en faktisk tryghedssituation, så dertil kan man ikke afvise, og en lang række andre lande kunne vi også nævne, så er vi simpelt hen uenige.

Så vil jeg til hr. Bernhard Baunsgaard sige, at jeg ikke her har givet udtryk for, at det, ethvert land kan forstå ved en de facto-flytning, er en person, der har ret til at få sin asylbehandling gennemført i Danmark. Det

har jeg ikke sagt. Det er som sædvanlig, skal vi sige det lidt pænt, en meget forkert, en åbenbart forkert fortolkning af det, jeg har sagt flere gange i dag.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Bjørn Elmquist har ordet for en kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til ordførerrækkefølgen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Min eneste korte bemærkning i dag skal være den, at jeg hermed synes, at vi genoplivere debatten fra i går, som også var meget, meget lang, og kommer ind i diskussionen om prioritering af nød, og hvordan vi løser nød forskellige steder.

Hvis hr. Tinning også vil ind på at modtage asylansøgere fra lande, som ligesom Danmark har accepteret den individuelle klageadgang under Den Europæiske Menneskerettighedsdeklaration, hvorefter de kan indbringe de sager, de er kommet i klemme i, for Den Europæiske Menneskerettighedskommission og -domstol i Strasbourg, så er vi virkelig derhenne, at det er en umulig opgave for Danmark alene at løse.

Om der skal udvises homoseksuelle og lesbiske fra Danmark, når de søger asyl, må da afhænge af, hvilket system de bliver sendt tilbage til. Hvis der er tale om at komme tilbage til et arabisk land, hvor man risikerer lemlæstelse f.eks., så er jeg sikker på, at de ikke vil blive udvist fra Danmark, men det må som sagt være en styringsopgave og en prioriteringsopgave.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal starte med at sige, at Fremskridtspartiet naturligvis stemmer imod det radikale ændringsforslag, men stemmer for lovforslaget som helhed.

De medlemmer, der fortsat ikke kan forstå, at det er nødvendigt, at der sættes en effektiv bremse for masseinvasionen fra den tredje verden, forstår nok heller ikke, hvilke uoverskuelige konsekvenser deres holdning kan få for det danske samfund. For nylig kunne Amager Posten bringe nogle artige afsløringer om de personer, der er lukket ind i tossegode Danmark, og så sent som i går fulgte Jyllands-Posten op med en historie om

[Pia Kjærsgaard]

krigstrætte soldater, der hviler ud mellem slagene i tossegode Danmark.

Ikke overraskende skyldes disse uhyrligheder, at der er manglende ressourcer til at kontrollere de oplysninger, asylsøgere giver ved grænsen, og hvis der ikke laves en effektiv stramning af loven, vil disse uhyrligheder fortsætte. Det er altså i nogle tilfælde i hvert fald krigsrutinerede folk, der møder op på deres orlov fra krigshelvedet og får et par måneders ophold med kost, logi og lomme-penge, inden de velnærede og udhvilede kan vende hjem igen til nye drab i deres hjemland. Ifølge Jyllands-Posten er det PLO-soldater, altså den slags personer, der senest kastede en række håndgranater mod uskyldige mennesker ved Grædemuren i Jerusalem.

Frygten for terror breder sig og styrkes af de seneste indbrud i våbendepoter, hvor der bl.a. er stjålet sprængstoffer, og jeg vil godt, selv om jeg har stillet et skriftligt spørgsmål til justitsministeren om dette, bede ham om at kommentere det i sin svartale fra talerstolen.

Et andet uacceptabelt punkt er oplysningerne om, at der nu foretages kønsbestemte aborter, dvs. i tilfælde, hvor en gravid har fået foretaget en fostervandsprøve, hvor det samtidig kan oplyses, hvilket køn barnet har. Den danske mentalitet gør, at mødrene glæder sig over at kunne få barnets køn at vide. Anderledes ser det nu ud til at stille sig med kvinder fra en anden kultur end den danske. Ifølge Jylland-Postens leder i går har man åbenbart fået oplyst, at det tilfælde, der har været beskrevet i aviserne i de seneste par dage, var en kvinde fra en fremmed kultur, åbenbart en kvinde fra et af de lande, hvor drenge er drenge, og piger er uønskede, i hvert fald i alt for stor mængde. Hun har ønsket at få sit barn fjernet, efter at hun har fået barnets køn oplyst. Enhver kan gætte på, hvad barnets køn var, og jeg gætter nok ikke helt galt, når jeg selv tror, at det skulle have været en pige. Det er uhørt og moralsk uacceptabelt.

Den slags synes jeg ikke skal have lov til at gribe om sig. Jeg mener, det skal standses med en effektiv ændring af flygtningeloven. Vi har ikke nået denne effektivitet endnu, men Fremskridtspartiet skal love fra denne talerstol, at vi vil fortsætte vores kamp imod flygtningeloven, så vi kan få den tilbage i de

fornuftige rammer, den var i før 1. oktober 1983.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Så synes jeg simpelt hen, fru Pia Kjærsgaard har overskredet al anstændighed. Jeg ved slet ikke rigtig, hvad jeg skal sige til hende, men jeg vil sige til hende, at jeg synes, det er fuldstændig uhørt at begynde at snakke om kvinder, der får foretaget kønsbestemt abort, når vi diskuterer noget så alvorligt som flygtningeloven.

Jeg vil også gerne diskutere kønsbestemt abort ved anden lejlighed, men at stå her på talerstolen og sige, at vi skal ændre vores flygtningelov, for det er nok de der – jeg må jo ikke sige sådan nogle grimme ord heroppefra – udlændinge, der vil foretrække drengebørn fremfor pigebørn, så nu gælder det om at få dem holdt ude alle sammen, det synes jeg altså støder enhver anstændighed. Det bliver jeg nødt til at reagere på.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg synes, det er fru Ebba Strange, der deltager i uanstændigheden med de postulater, hvad angår flygtninge, fru Ebba Strange er kommet med, som overhovedet ikke er rigtige. Når fru Ebba Strange ikke rigtig ved, hvad hun skal sige til min ordførertale, så burde fru Ebba Strange være blevet nede på sin plads og i øvrigt have tiet stille.

Det, jeg forsøger at påpege, er, at kultur-mønsteret i Danmark er ved at blive ændret, og jeg ved også fra aviserne, at fru Ebba Strange har stillet spørgsmål til justitsministeren i sagen om fostervandsprøver og altså er interesseret i at høre, hvad justitsministeren ønsker at foretage sig. Derfor har jeg taget det med i denne debat.

Jeg synes, det er en særdeles relevant ting. Det kan man åbenbart ikke lide at høre i denne sal, men jeg plejer sådan set ikke at tage hensyn til, hvad andre politikere gerne vil høre. Jeg taler ud fra min egen overbevisning, og det må jeg vel have lov til, uanset om fru Ebba Strange synes, det er rimeligt eller ej.

Første næstformand (Knud Østergaard):

[Første næstformand]

Det er ændringsforslag til udlændingeloven, vi diskuterer. Men hvis der er nogle, der fastholder deres ønske om at få en kort bemærkning på det grundlag, så er man velkommen.

(Kort bemærkning):

Ebba Strange (SF):

Jeg vil også gerne vende tilbage til ændringsforslagene til udlændingeloven, for de optager mig faktisk. Men jeg vil sige til fru Pia Kjærsgaard, at det er dog ejendommeligt, at hun ved, hvilke spørgsmål jeg har stillet til justitsministeren. Jeg har ikke stillet spørgsmål til justitsministeren i den sag, jeg ved ikke, hvor fru Pia Kjærsgaard har sine informationer fra. Jeg har udtalt mig i den, det er noget andet.

(Kort bemærkning):

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne tilslutte mig den opfattelse, fru Pia Kjærsgaard har givet udtryk for, at det danske kulturmønster er ved at blive ændret. Det er det altid blevet, og det bør det vedblivende fortsætte med at blive. En kultur, der ikke ændrer sig, er ophørt med at være kultur. Den er blevet til kulturhistorie, og det kan være interessant nok, men der er intet levende ved den.

Det er sandelig ikke de få tusinde udlændinge, der er her i Danmark, der er de drivende bag ændringen af det danske kulturmønster på godt og ondt. Hvad der så er godt og ondt, det er jo op til den enkelte at vurdere. Men jeg vil da hævde, at det vil være let at bevise – dog ikke inden for to minutter, men jeg kunne måske senere få en ordførertale i anden runde – og det må også være indlysende for fru Pia Kjærsgaard, at også ændringer i, hvad fru Pia Kjærsgaard vil kalde negativ retning, og hvad måske mange i denne sal, måske alle i denne sal vil kalde negativ retning, først og fremmest udøves af danskfødte mennesker med danske forældre.

Det er en usandfærdig og uanstændig gengivelse af omstændigheder at nævne 1 eller 2 eller 7 i udlandet fødte mennesker, der gør noget, nogen ikke bryder sig om, når man ikke samtidig erkender, at der er hundredvis og tusindvis og titusindvis af danskfødte

mennesker inden for den danske, nordiske og europæiske kulturkreds, der udøver lignende ting og måske meget værre ting. Derfor synes jeg slet ikke, at den slags bedømmelser af enkelttilfælde, frembragt i en eller anden avis, hører til i en seriøs debat om udlændingeloven.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Formanden minder én gang til om, at det er ændringsforslag til udlændingeloven, vi debatterer.

Fru Pia Kjærsgaard får ordet for en sidste kort bemærkning, og derefter går vi tilbage til ordførerrækkefølgen.

(Kort bemærkning):

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er selvfølgelig fristende at få den sidste korte bemærkning, men jeg skal nok forsøge at holde mig inden for rammerne i modsætning til visse andre.

Hr. Arne Melchior kommer herop og fortæller om, hvordan vi skal acceptere kulturen i Danmark. Fremskridtspartiet har på ingen måde noget som helst imod, at der kommer nye kulturer til Danmark, men det skal foregå i et rimeligt tempo, og selv hr. Arne Melchior må vide, at det har det altå ikke været igennem de sidste 2 år. I øvrigt er det overhovedet ikke det, det drejer sig om, hr. Arne Melchior.

Jeg ved godt, at hr. Arne Melchior bliver meget berørt, så snart vi kommer ind på disse ting, men jeg synes egentlig, hr. Arne Melchior spiller lidt for meget på det personlige selv, og det synes jeg ærlig talt ikke er anstændigt.

Jeg synes, at det er uanstændigt, at danske politikere ikke vil tage konsekvensen, at de ikke vil høre efter nødråbet i befolkningen, hos Dansk Røde Kors og de andre steder, hvor man forsøger at få ændret på flygtningeloven. Det synes jeg ærlig talt er uanstændigt.

Så beklager jeg, hvis jeg har sagt, at det var et spørgsmål fra fru Ebba Strange, men jeg ved i hvert fald, at fru Ebba Strange har interesseret sig for denne sag igennem aviserne. Og det er i en såkaldt seriøs avis, som hedder Jyllands-Posten, til hr. Arne Melchior orientering.

Tinning (VS):

Det er et indlæg, som drejer sig om udlændingeloven.

Det, vi diskuterer i dag, er to forskellige ændringsforslag. Det ene er det, som går ud på, at man, når man står ved grænsen, før man bliver afvist, skal have mulighed for at tale med en repræsentant for Dansk Flygtningehjælp. Det er der meget der kan tyde på man ikke får, og det må jo så være, fordi repræsentanten for Dansk Flygtningehjælp kunne komme til at forstyrre det arbejde, som grænsepolitiet skal lave med at afvise folk ved grænsen. Det er der sådan set ikke mere at sige om. Det viser, hvad hr. Ole Espersens omsorg for samarbejdet med de humanitære organisationer er værd, når det kommer til praksis. Det viser, hvad hr. Ole Espersens snak har været værd om, at vi må være helt sikre på, at når vi afviser, så afviser vi til en faktisk tryghedssituation; er der blot den mindste tvivl, vil vi ikke afvise.

En repræsentant for Dansk Flygtningehjælp, som kunne tale med asylansøgeren, ville selvfølgelig i nogle tilfælde være i stand til at bringe noget berettiget tvivl for dagen, som ikke ville komme for dagen i en kort samtale med en repræsentant for grænsepolitiet. Den slags ser hr. Ole Espersen nødig, og derfor må Dansk Flygtningehjælp ikke have lov at være ved grænsen. De kan så have lov, selvfølgelig – det har de også i dag – at sende alle mulige breve og indstillinger af sted om, hvor i verden man befinder sig i en faktisk tryghedssituation. Der har hr. Ole Espersen jo den fordel, at det i sidste instans er Justitsministeriet, der selv suverænt afgør, i hvor høj grad de vil lytte til disse indstillinger. Det er klart, at det for en tidligere justitsminister er en administrativ arbejdsgang, som er uhyre tiltalende.

Det andet ændringsforslag er det, der drejer sig om, hvorvidt vi med det her kommer til at sende nogle tilbage til forfølgelse eller vi ikke gør det. Her har vi diskuteret to ting. Den ene er, at der er nogle militærnægtere, som vi afviser. Det vil ikke være særlig mange, for som også hr. Ole Espersen har sagt det, vil det være sådan, at i mange af de tilfælde, hvor et land forfølger folk, fordi de nægter at yde militærtjeneste, forfølger man også folk af alle mulige andre grunde, som er nævnt i FN-konventionen, og derfor kan

man ikke afvise til et sådant land. Men det kan stadig tænkes, det ved vi, at vi kan sende folk tilbage til et land, hvor man forfølges, fordi man ikke vil aftjene sin militærtjeneste, og til det siger hr. Ole Espersen så: det må vi jo så leve med.

Så er der spørgsmålet om bøsserne og de lesbiske. Jeg må indrømme, at jeg blev en lille smule chokeret over, at den tidligere justitsminister kan lave så meget plad på et lovforslag, som vi har snakket om så meget nu. Hr. Ole Espersen spørger mig: skal det nu til at være asylgrund, at man er bøsse eller lesbisk?

Hør nu her. Det, vi diskuterer, har hr. Ole Espersen forsøgt at belære os andre om masser af gange, nemlig: hvad skal der ske ved grænsen, skal der ske afvisning eller ej? Sker der ikke afvisning, så kommer man ind, og så sker behandlingen af asylansøgningen. Men det, der sker ved grænsen, er ikke en stillingtagen til, om der foreligger asylgrund eller ej, overhovedet ikke. Det, der sker ved grænsen, er en stillingtagen til, om der skal afvises eller ej. Selv om folk kommer ind og får behandlet deres asylsag, kan det hele jo sagtens ende med, at de bliver udvist alligevel. Vi må i hvert fald ikke håbe, at den socialdemokratiske folketingsgruppe er blevet orienteret på det samme niveau.

Dernæst de konkrete eksempler. Jamen hvis man er homoseksuel i Grækenland, bliver man udsat for faktisk forfølgelse. Så bliver man diskrimineret i forhold til job, uddannelse og udsat for alle mulige andre former for social forfølgelse; faktisk præcis de samme former for social forfølgelse, som hvis man kommer fra Polen – og derfra får man lov at komme ind; dér bliver man ikke afvist, fordi de fleste kommer direkte med båden til Københavns Havn, og i de tilfælde ender meget af sagsbehandlingen med, at de får lov at blive. Men det er jo også et østland, og der er jo en anderledes positiv holdning hos justitsministeren til at give asyl til folk fra østlande, for det kan bruges i den almindelige ideologiske kamp.

Man vil altså ikke acceptere, at en, der kommer fra Grækenland og siger, at han ikke vil tilbage, fordi han er udsat for forfølgelse, får lov at komme ind og få behandlet sin sag – jeg siger ikke, at alle de sager ender med, at vedkommende får asyl, det er slet ikke det, det drejer sig om. Men vi må i

[Tinning]

hvert fald slå fast, at hr. Ole Espersens holdning er: folk, der bliver afvist til forfølgelse, fordi de ikke vil aftjene deres værnepligt, det kan vi ikke gøre noget ved. Folk, der bliver afvist til forfølgelse, fordi de er bøsser eller lesbiske, det kan vi heller ikke gøre noget ved.

Hermed er vi så fremme ved den egentlige diskussion, tror jeg, på det her hjørne af sagen. I går talte hr. Ole Espersen, og ved førstebehandlingen talte hr. Niels Helveg Petersen om, at det, der må være sigtet med dette lovforslag, er, at vi hjælper dem, der er mest i nød. Det er ikke vores udgangspunkt, men jeg vil gerne diskutere inden for de rammer.

Det, som hr. Ole Espersen sigter på, er: vi skal nu hjælpe dem, der er mest i nød. Dem, som ikke er så meget i nød, må vi så..., fordi vi kan jo ikke, påstår de herrer, klare så meget af sådan noget.

Så må vi spørge os selv: med den procedure, vi nu har valgt, hjælper vi så dem, der er mest i nød? Når vi diskuterer eksemplet med bøsser og lesbiske fra Grækenland, siger hr. Ole Espersen: ah, nu må hr. Tinning holde op, nu skal vi heller ikke forfalde til alle mulige detaljer, altså alt muligt kan jo ikke være asylgrund, selv om det slet ikke er det, diskussionen drejer sig om. Jamen skal det være afvisningsgrund? Jeg tror, hr. Ole Espersen mener ja. Så risikerer vi altså at afvise nogle folk, der faktisk er mere i nød end andre folk, som vi tager imod, og som vi i nogle tilfælde også giver asyl. Det siger noget om, at dette her er noget jask. Jeg synes, statsministeren skulle forklare os, inden vi sikkert desværre i løbet af kort tid vedtager denne udlændingelovgivning, hvorfor det er så uhyre vigtigt at vedtage en lov gennemarbejdet på et så håbløst ukvalificeret grundlag, som tilfældet er. Statsministeren ved, at det var løgn, da han fyldte den danske befolkning med paniksnak og ballade om 25.000-30.000 asylansøgere i år. Statsministeren ved, at det var polemik og løgn, da han talte om en uoverskuelig tilstrømning af asylansøgere i sin åbningstale. Statsministeren ved, at det var lige præcis lige så meget plat, da justitsministeren i sin skriftlige fremsættelsestale til dette lovforslag talte om 35.000 asylansøgere.

Vi har i retsudvalget fulgt antallet af asylansøgere, siden dette lovforslag blev fremsat. Vi har regnet ud, at det for tallet af asylansøgere på årsbasis betyder noget i størrelsesor-

denen 11.000, 12.000, 13.000. Vi ved, som andre har været inde på, at $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{4}$ aldrig opnår asyl. Det, vi diskuterer, er altså en situation, hvor vi skal tage stilling til, om vi har plads til 7.000-8.000 flygtninge på årsbasis; det er det, der foregår. Derfor må statsministeren forklare, hvorfor han som statsminister synes, det er rimeligt at fylde befolkningen med plat og polemik gennem hele sommeren og i sin åbningstale, for så, når samtlige forudsætninger for lovforslaget fjernes, da bare at tie stille. Hvorfor han synes, det er i orden, at FNs Flygtningehøjkommissariats repræsentant for det nordiske område to gange forsøger at komme i kontakt med ham, fordi han kritiserer vort lands flygtningepolitik, men bare stadig væk bliver siddende og ikke bekymrer sig om det. Hvorfor han synes, det er i orden, at det, der engang varede 6 år og adskillige måneder at få lavet, nemlig en ny udlændingelov, nu skal ændres på 12 dage. Hvorfor han synes, det er i orden i en situation, hvor et af de spørgsmål, vi stillede i går efter andenbehandlingen, ikke engang er besvaret ved tredje behandling, i en situation, hvor Dansk Flygtningehjælp har sagt også til statsministeren, at der overhovedet ikke er noget, der haster, og at folk burde slå koldt vand i blodet og undersøge sagen ordentligt, og hvor vi i dag står og diskuterer, hvordan denne lovgivning kommer til at fungere i praksis, og hvor selv de retspolitiske ordførere stadig væk er uenige, for slet ikke at tale om de mange menige medlemmer af Folketinget, der ikke har haft en jordisk chance for at sætte sig ordentligt ind i denne lovgivning, fordi de har diskuteret kartoffelkur. Hvorfor synes landets statsminister, at det er i orden, den statsminister, som ynder at føre sig frem med talen om Folketingets værdighed, det sted, hvor vi diskuterer tingene alvorligt og seriøst, lægger vægt på en grundig og saglig sagsbehandling og lignende pladder? Hvorfor synes statsministeren, det er i orden at blive ved med at jasse dette her igennem på tolv dage, når der intet er, der begrundet det hastværk? Jeg synes, det mindste, statsministeren kan gøre, hvis nogen gider referere mit indlæg for ham, er at komme og forklare, hvorfor dette her ikke udsættes i det mindste bare en måned.

Første næstformand (Knud Østergaard):

[Første næstformand]

Hr. Tinnings ordvalg forekommer mig ikke at højne debatten.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg var faktisk lige ved at kritisere justitsministeren under førstebehandlingen, fordi justitsministeren så at sige slog VS og Fremskridtspartiet i hartkorn. Jeg er tilfreds med, at jeg ikke kom med den kritik, for jeg synes, at der er utrolig mange mindelser – o.k., de går i hver sin retning – men den form for debat, der føres her, er fuldstændig urimelig.

Jeg skal kun komme med ét eksempel, og det drejer sig om Grækenland og de homoseksuelle. Jeg spurgte, om vi skal betragte Grækenland som et land, hvor der ikke er en faktisk trykthedssituation generelt, fordi man ikke behandler de homoseksuelle ordentligt dér. Og så tilføjede jeg, at jeg mener, man godt kan betragte Grækenland som et sted, hvor der er en faktisk trykthedssituation. Det mener jeg også gælder USA og mange andre lande, hvor man ikke behandler disse grupper på en ordentlig måde. Det mener jeg godt vi kan, og den holdning har man vel lov til at have.

Nu har hr. Tinning mange gange henvist til den betydning, vi burde tillægge Dansk Flygtningehjælps opfattelse. Vi lytter meget til dem – måske mere, end hr. Tinning gør – for Dansk Flygtningehjælp har faktisk foreslået ændringer i lovgivningen for at begrænse tilgangen af flygtninge. Det har hr. Tinning overhovedet ikke lyttet til.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jo, det har jeg, hr. Ole Espersen, og Dansk Flygtningehjælp har i et senere brev dateret den 10. oktober 1986 sagt til os herinde, at det seneste fald i antallet af asylansøgere nu gør det rimeligt og velbegrunder, at Folketinget tager sig den tid, der er nødvendig. Dansk Flygtningehjælp har først sagt, der er behov for en justering. Dansk Flygtningehjælp har den 10. oktober i år – fredag i sidste uge – sagt til os: tag jer den tid, det tager, tag jer tid til en saglig og ordentlig behandling af dette her. Jeg har lyttet til Dansk Flygtningehjælp, og jeg synes, hr. Ole Espersen skal bekræfte, om det virkelig er hr. Ole

Espersens opfattelse, at det arbejde, der er lavet i Folketinget i løbet af den uge, der er gået siden da, kan karakteriseres som et sagligt, dybtgående og forsvarligt lovgivningsarbejde. Det mener jeg ikke det kan.

Jeg erkender fuldt ud, at der er et flertal, der ønsker en justering. Jeg erkender, at Dansk Flygtningehjælp har sagt, at de også mener, der er behov for en justering. Det, min protest vedrører, er for det første, at man jasker tingene sådan igennem, og for det andet, at der stadig væk ikke er nogen, der vil forklare, hvorfor det skal gøres på 10–12 dage. Justitsministeren vil ikke, hr. Ole Espersen vil ikke, og statsministeren vil heller ikke. Der er ikke nogen, der vil forklare, hvorfor de jasker. Men se til, om de ikke jasker. Selvfølgelig gør de det.

Så sagde hr. Ole Espersen: skal det nu være sådan, at Grækenland i almindelighed skal betragtes som et land, hvor man ikke er tryk, når de nu forfølger homoseksuelle? Ja men jeg har jo ikke lavet denne lovgivning, men når man laver en lovgivning, der så at sige vender det hele om, hvor vi før har bygget på en individuel vurdering og altså ikke af den grund behøvede at lukke alle mulige grækere ind, fordi der var 10, der blev forfulgt, så har hr. Ole Espersen og justitsministeren valgt at vende det hele på hovedet og sige: nu er det afgørende i afvisningssituationen ikke den enkelte persons situation, men lige præcis forholdene i landet. Det er den konstruktion, jeg ikke mener er den smarteste, og det gør Dansk Flygtningehjælp i øvrigt heller ikke; der er ikke nogen, der mener, det er den smarteste. Den betyder, at vi kommer ud i de problemer, og på basis af det siger jeg: ja men så kan vi ikke afvise disse mennesker, så må vi lukke dem alle sammen ind og behandle deres sag, vel vidende at mange af dem ikke får asyl alligevel. Det er en dårlig måde at gøre det på, men det er jo konsekvenserne af det forlig, som andre har indgået.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg vil gentage: hr. Tinning lytter ikke til Dansk Flygtningehjælp. Jeg forstod på hr. Tinnings referat af brevet, at det, Dansk Flygtningehjælp har sagt, er: tag jer tid til en ordentlig og saglig debat!

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I går havde jeg lejlighed til at beskæftige mig med hr. Tinnings meget særprægede debatform og tilbagevise hans personlige angreb. Det har vist sig i dag, at det ikke har hjulpet. Hr. Tinning bliver mere og mere aggressiv og går dermed ind i en debatform, der gør det unødvendigt for os andre at beskæftige os med hans indlæg. Vi er jo ganske klar over, at hr. Tinning ønsker, at denne sag skal vedvare en måned længere, fordi det giver ham anledning til at misbruge denne talerstol, som han har gjort det nu i de sidste to dage. Jeg tror ikke, andre i Folketinget kan indse nødvendigheden af at give hr. Tinning den mulighed, og jeg skal ikke sige mere om dette.

Jeg synes, fru Ebba Strange i øvrigt har ret i, at der er visse emner, vi skal ikke inddrage i denne debat, og derfor skal jeg også udelukkende holde mig til de ændringsforslag, der er stillet. De er jo stillet på baggrund af en meget lang debat, vi havde ved andenbehandlingen, og udvalget har jo også vist en yderligere interesse for sagen ved, som det skete, at stille yderligere spørgsmål efter andenbehandlingen – spørgsmål, som vi i Justitsministeriet har gjort os umage for at besvare så grundigt som muligt. Derfor er det naturligt, at det bliver de hovedspørgsmål, der er indeholdt i mindretallets tre ændringsforslag, som skal besvares af mig. Det ene af dem behøver jeg vist slet ikke at gå ind på; det er en ren konsekvensændring.

Vedrørende de to andre skal jeg blot sige, at det er min opfattelse, at det vil være forkert at inddrage Dansk Flygtningehjælp, som er en privat humanitær organisation, i grænsekontrollen i vid forstand. Jeg mener, at det alene må være en statsopgave at tage stilling til, hvilke personer der skal have tilladelse til at indrejse i vort land. Efter forslaget ligger kompetencen klart – og det ville ikke være tilfældet, hvis ændringsforslaget blev vedtaget – hos Direktoratet for Udlændinge med adgang til at påklage afgørelsen til mig.

Vedrørende det andet ændringsforslag, som Det Radikale Venstre har stillet om affattelsen af § 8, stk. 2, 3. punktum, vedrørende Danmarks mulighed for at afvise udlændinge, der indrejser fra et land, hvor man er i en faktisk tryghedssituation, vil jeg gerne sige følgende: det er grundtanken i og ho-

vedsigtet med regeringens forslag, at asylansøgere, der indrejser til Danmark fra et land, hvor den pågældende befinder sig i en faktisk tryghedssituation, skal kunne afvises. Jeg går også ud fra, vi er enige om, at alle personer, der befinder sig i vore nærmeste nabolande: Sverige, Norge, Vesttyskland og England, må anses for at befinde sig i en faktisk tryghedssituation. Hvis vi ikke fastholder det, er det også umuligt at opnå den tilsigtede begrænsning af flygtningestrømmen.

Med det forslag, mindretallet har stillet, vil vi på grund af landenes forskellige praksis med hensyn til meddelelsen af opholdstilladelse til asylansøgere, der ikke er omfattet af konventionen, ikke have mulighed for at afvise personer, der indrejser selv fra vore nærmeste nabolande.

Derfor må jeg altså foreslå Tingets medlemmer at afvise de tre ændringsforslag, der er stillet, og fastholde den indstilling, der kommer fra regeringspartierne og Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er enig med justitsministeren, når han henstiller til os at føre diskussionen på et sagligt grundlag. Jeg går derfor ud fra, at det var en forglemmelse eller en af de små undladelsessynder, når justitsministeren karakteriserede Dansk Flygtningehjælp som en privat humanitær organisation uden at tilføje: men godkendt af De Forenede Nationers Højkommissariat som dettes repræsentant for Danmark. Skal vi være saglige, må det tages med, men jeg går ud fra, at det var en forglemmelse.

Hvad angår spørgsmålet om, hvor man er i en rent faktisk tryghedstilstand, tror jeg ikke, der er den helt store forskel på behandlingen af det, som man kalder flygtninge i konventionsforstand og i de facto-forstand, når det gælder Vesttyskland f.eks. Men der er jo rigtignok en rent faktisk forskel, når det gælder Tyrkiet, og vi modtager jo asylansøgere via Tyrkiet. Det var dem, jeg gerne ville være sikker på blev fanget op. Der vil folk, som nægter militærtjeneste, sikkert ikke være beskyttet, og det er givet, at de andre, jeg nævnte – de homoseksuelle og lesbiske – ikke vil være det. Det er dem, jeg gerne vil have med. Det drejer sig om menneskeskæbner.

[Bernhard Baunsgaard]

Jeg tror, det er skrevet et sted i henvendelserne fra Dansk Flygtningehjælp: Giv jer tid til at overveje det grundigt; det er menneskers skæbne, det drejer sig om.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg skal bare sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg nævnte Dansk Flygtningehjælp i modsætning til statens opgave. Det har ikke noget at gøre med Dansk Flygtningehjælps virksomhed, forbindelse med og repræsentation for UNHCR; den anerkender jeg selvfølgelig fuldt ud. Og for at der ikke skal være nogen misforståelser med hensyn til dette punkt, vil jeg gerne tilføje, at jeg egentlig synes, at vi – regeringen og jeg – har vist vor vældige interesse for at samarbejde netop med disse organisationer.

Da vi skulle tilrettelægge hele administrationen af udlændingeloven – og den var jo ikke afgjort forinden i Folketinget – kunne man måske have tænkt sig den mulighed, at hele det arbejde skulle udføres af statsansatte. Det er jo ikke blevet tilfældet. Vi har fået en aftale, som vi også tror hr. Bernhard Baunsgaard synes er udmærket, med Røde Kors, hvor netop denne humanitære organisation går ind i et meget fast medarbejderskab. Jeg vil gerne nævne begge organisationer, for i forbindelse med det, som hr. Bernhard Baunsgaard med rette fremhævede så meget, nemlig at dette her drejer sig om menneskeskæbner, og at man derfor skal være interesseret i, om de lande, der afvises til, nu også er trygge lande, er vi selvfølgelig interesseret i alle drøftelser og alle anvisninger ikke alene fra UNHCR, men også fra de humanitære organisationer, der på dette område virker her i landet, nemlig Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne understrege, at der ikke gennem de radikale ændringsforslag er lagt op til, at man skal ændre det, som justitsministeren ønsker, nemlig at afvisning og hjemsendelse er en statslig opgave. Det har vi ikke ønsket at ændre, for vi har erkendt, at det er nødvendigt på grund af den måde, man definerer første asylsøgende på, f.eks. i Vesttyskland. Ved at sige, at de enkeltpersoner bør have lov til at konsultere Dansk Flygtningehjælp,

har vi ikke ændret ved, at afgørelsen alene træffes af Direktoratet; Direktoratet får bare et bedre grundlag at træffe beslutningen på. Jeg ønsker at understrege det, for det må stå klart, at vi har været enige her.

I øvrigt glæder det mig, at det var en af de små undladelsessynder, når ministeren ikke nævnte, at Dansk Flygtningehjælp er repræsentant for De Forenede Nationers Højkommissariat. Man kunne godt, hvis man i øvrigt ikke kendte til sagen, ved understregningen af, at det er en privat humanitær organisation, tro, at det bare var en af dem, der er så mange af. Jeg tror derimod, at det, som ministeren gjorde bagefter, nemlig at nævne Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp i samme sætning, er den rigtige placering, og det vil jeg gerne sige tak for.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der synes ikke at være flere, der ønsker at udtale sig om ændringsforslagene. Da det ikke er tilfældet, så er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 28 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes, idet 28 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Ole Espersen (S):

Det, jeg har tænkt mig at sige, kræver overhovedet ikke nogen kommentarer fra nogen side, vil jeg gerne fastslå. Vi lægger megen vægt på at betragte flygtningepolitikken som et hele. Det pusterum, vi nu formodentlig får af større eller mindre omfang, er ikke udtryk for, at grænsen er lukket for flygtninge, som man har set det beskrevet,

[Ole Espersen]

det er ikke udtryk for, at vi har fået en anti-flygtningelov, det er udtryk for, at vi fortsat har den mest liberale flygtningelov overhovedet. Men det er selvfølgelig udtryk for, at vi har følt trang til dette pusterum.

I den forbindelse ville det være forkert, hvis vi nøjedes med det, og det er baggrunden for, at vi i vores betækningsbidrag har tilkendegivet som vores politik, at det nu er nødvendigt, at vi nu drager omsorg for, at de flygtninge, der er her i landet, får en anden tilværelse, bl.a. på en sådan måde, at der fra ministerier og styrelser i langt højere grad ydes vejledning og bistand til de kommuner, der skal modtage flygtninge – kommuner, der måske ikke hidtil har haft flygtninge. For et af vores væsentlige ønsker med dette bidrag er, at der sker en bedre geografisk fordeling både af flygtninge og af de omkostninger, som det medfører at modtage mange flygtninge.

Vi håber, at vi vil kunne skabe et meget bredt flertal for dette betækningsbidrag, som vi muligvis i løbet af meget kort tid udmønter i et forslag til folketingsbeslutning, men som vi under alle omstændigheder går i gang med at arbejde for gennemførelsen af, og som sagt gerne på et meget bredt grundlag.

Når jeg nu taler om et bredt grundlag, kan jeg ikke undlade at sige, at den lov, som vi nu får på dette område, jo ligger milevidt fra den holdning, som Fremskridtspartiet har. Det er en lov, der i høj grad giver os mulighed for stadig at tage mange flygtninge, men med en vis begrænsning og på en sådan måde, at andre lande forhåbentlig tager deres del af forpligtelserne. Men det er ikke en antiflygtningelov. Det er en lov, der betyder, at vi stadig gør vores del af arbejdet inden for dette væsentlige område, og derfor kan jeg ikke forestille mig, at Fremskridtspartiet kan stemme for dette lovforslag.

Ebba Strange (SF):

Selv om justitsministeren heller ikke denne gang fik hele sit lovforslag igennem sådan, som han havde ønsket det, ligesom han ikke gjorde det i 1983, er der alligevel grund til at lykønske justitsministeren med det resultat, han har nået, og vi, der har kendt justitsministeren gennem mange år, ved jo, at han er en ret vedholdende politiker – jeg vil ikke

bruge et andet udtryk her; det kan jeg bruge over for ham selv ved en anden lejlighed – og derfor bliver han ved og ved og ved for at prøve at fremme de politiske mål, han har. Det er en ærlig sag, og nu har han så nået ét af dem i hvert fald.

Allerede i oktober 1984 havde Folketinget den første debat om den nye udlændingelov. På det tidspunkt havde vi oplevet, at der i månederne august–september var indrejst omkring 400–500 asylansøgere i landet, og i den anledning gav justitsministeren Folketinget en redegørelse. I denne redegørelse beklagede justitsministeren, at man efter loven ikke kunne afvise en asylansøger ved grænsen, men at man skulle forelægge sagen for Direktoratet for Udlændinge til afgørelse. Justitsministeren nævnedes nogle resultater, dette havde medført, bl.a. f.eks. at vesttyske statsborgere kunne søge asyl og få realitetsbehandlet deres sag, når de søgte asyl.

Justitsministeren sagde i den samme redegørelse, at det, at man havde valgt de forslag, som mindretallet i den daværende udlændingelovs betænkning havde ønsket, havde bidraget til at medføre nogle af disse vilkår, og at justitsministeren egentlig hellere havde set sit eget forslag fuldt ud gennemført, men selv om justitsministeren havde den holdning, støttede alle regeringspartierne udlændingeloven i 1983.

Redegørelsen fra oktober 1984 kom til behandling i Folketinget den 16. oktober 1984, i går for præcis 2 år siden. Ved den lejlighed sagde den socialdemokratiske ordfører, hr. Torben Lund, (Folketingstidende 1984–85, sp. 496):

»Socialdemokratiet er fortsat overordentlig tilfreds med den sikring af asylansøgers retsstilling, som vi fik gennemført sammen med regeringen i forsommeren 1983. Det har bragt overensstemmelse mellem de holdninger, vi giver udtryk for i internationale sammenhænge, og så den faktiske administration, vi har her i landet, og det betyder, at vi lever op til vore humanitære forpligtelser.«

Senere i samme indlæg, sp. 497, sagde hr. Torben Lund:

»Endelig vil jeg godt sige, at skulle tilstrømningen siden hen tiltage meget kraftigt i omfang, så er der efter vores opfattelse hjemmel i udlændingeloven til, at Danmark kan indgå i bosætningsprogrammer med andre

[Ebba Strange]

lande, hvor flygtninge kan opnå en tilsvarende beskyttelse. . . «

Den situation er nu åbenbart opstået i Socialdemokratiets forestillingsverden, at tilstrømningen er tiltaget så kraftigt, at man bør benytte den særlige hjemmel, som findes i udlændigelovens § 20 om at kontakte andre lande for at opnå særlige bosætningsprogrammer.

Er det så det, man gør fra Socialdemokratiets side? Nej, det er det ikke. Man tilslutter sig i stedet justitsministerens ønske om at kunne afvise asylansøgere ved grænsen.

Jeg skal ikke gentage alt, hvad jeg har sagt ved første og anden behandling, men vil blot nævne, at jeg forstår de svar, vi har fået, sådan, at langt den største part af asylansøgerne nu vil blive afvist ved grænsen. Den overvejende del af dem, der vil få behandlet deres ansøgninger, er de 400-500 polakker, som vil komme her og søge asyl. Alle andre vil blive afvist.

Det betyder, at Danmark overlader til de andre lande at løse flygtningeproblemet. Danmark ligger jo tilpas langt væk fra de lande, der producerer flygtninge; der er faktisk langt fra Danmark til Libanon, til Iran, til Sri Lanka – ja, der er så langt, at det stort set ikke er muligt at rejse direkte til Danmark fra et af de lande, der producerer flygtninge. Stort set alle de flygtninge, der kommer, og som søger om asyl, bliver nødt til at rejse over et andet land. Dette andet land, de bliver nødt til at rejse over, vil ofte være Vesttyskland, men det kan også være andre europæiske lande, fordi de ligger nærmere, dér er mellemlandingsstationerne. Med det, som man nu er i færd med at vedtage, beslutter det danske Folketing altså at afvise dem ved grænsen, når de tager videre til Danmark for at søge asyl, og så kan de blive i de andre europæiske lande, der »heldigvis« ligger tættere ved de flygtningeproducerende lande. Det bliver situationen, og det er altså det, Folketinget vil være bekendt. Det synes jeg er pinligt.

Der har i debatten været inddraget en hel del om, hvad Højkommissariatet egentlig siger til dette her, og vi modtog da også igen i går et telex fra Højkommissariatets repræsentant i Stockholm. Han er selvfølgelig tilfreds med de ændringsforslag, vi vedtog i går. Han mener, de var en forbedring, og det sagde jeg også under andenbehandlingen at

de var, men han gentager sin bekymring over den proceduremæssige ordning, som nu bliver gennemført, og han håber, at disse spørgsmål stadig drøftes.

Dette er altså sidste frist for at drøfte dem, og da ændringsforslagene er stemt ned, er der kun én mulighed for at opretholde et humanitært princip i udlændingelovgivningen, og det er at stemme imod hele forslaget nu ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Foranlediget af hr. Ole Espersen skal jeg komme med en kort bemærkning. Jeg kunne ikke komme så hurtigt herop for den næste ordførertale, for der er noget galt med min fod; til gengæld fejler mit tungebånd som sædvanlig ingenting. Men jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke hr. Ole Espersen for, at hr. Ole Espersen og hele den socialdemokratiske gruppe har hørt efter Fremskridtspartiets synspunkter i flygtningesagen; det skal Socialdemokratiet da bestemt ikke have utak for. Vi kan kun være glade for, at man igennem de to-tre år, der er gået, hvor vi har haft de enorme problemer, som vi har haft i Danmark, har lyttet til Fremskridtspartiet. Naturligvis vil Fremskridtspartiet – det har jeg også gentagne gange gjort opmærksom på – stemme for lovforslaget ved tredje behandling. Det har jeg sagt adskillige gange, og det ved hr. Ole Espersen også godt. Men jeg kan godt forstå, det er svært for hr. Ole Espersen at lytte efter vores synspunkter; det har Socialdemokratiet aldrig været særlig glad for. Men som sagt er jeg glad for, at Fremskridtspartiet har banet vejen, og at Socialdemokratiet – og i øvrigt også regeringspartierne – har hørt efter.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den radikale gruppe havde håbet, at det var blevet meget nær et enigt Folketing, der havde samlet sig om det, som så mange af os dog var enige om, nemlig at vi måtte foretage os noget, fordi andre lande – for vores vedkommende er især Vesttyskland tungtvæjende – på en ikke forudset måde definerer begrebet første asylland. Der stod i pressen i går, at der var, jeg tror, det var 21, der havde søgt asyl i Vesttyskland, og som vesttyskerne

[Bernhard Baunsgaard]

nægtede at modtage, efter at vi havde haft dem en kortere tid.

Jeg beklager meget stærkt, at der ikke fra forligspartierne var tilstrækkelig imødekom- menhed over for det, der efter vor mening var det helt afgørende i en stillingtagen til disse ændringer, nemlig at man dog opfyldte det, som Højkommissariatet så indtrængende henstillede til os: at give ansøgeren lov til at tale med en repræsentant for Højkommissariatet. Det er helt afgørende for os. Vi ved fra den erfaring, vi har gjort, at den rigtige grund til asylansøgning i nogle tilfælde først kommer frem efter samtalen med Dansk Flygtningehjælp. Disse mennesker ofrer vi, når vi har vedtaget lovforslaget, sådan som ændringsforslagene har præget det.

Jeg har sagt, men skal gerne gentage det, for at der ingen tvivl skal være om det, at der er sket forbedringer under behandlingen i retsudvalget. Vor repræsentant understre- gede det, og jeg kan gentage heroppe, at vi fuldt ud kan støtte og er glad for den æn- dring, der fandt sted med § 7, stk. 2. Men jeg beder dog om, at man i fremtiden i sine ud- talelser tager hensyn til det, der formodentlig sker, nemlig at man vedtager denne ind- skrænkning, og holder op med at tale om, at Danmark har verdens mest liberale flygtning- gelov. Vi ville jo ikke engang som det restriktive land Holland give ansøgeren lov til at tale med en repræsentant for Højkommissariatet, og jeg tror, at alle for fremtiden skal undlade enhver sammenligning med Vest- tyskland.

Jeg talte i går om, at der var oppisket en stemning mod flygtninge. Jeg bebrejdede ju- stitsministeren og statsministeren stærkt, at de brugte de tal, der var tale om for en kortere periode, til at fastslå, hvor mange det blev på årsbasis. Justitsministeren talte om 25.000, 35.000, og statsministeren – hvad der heldigvis sjældent er tilfældet – bød over og sagde 50.000. Jeg kaldte det en skændig måde at bruge tallene på. Det var justitsministe- ren utilfreds med. Jeg kunne også – men det fandt jeg næsten for stærkt – have citeret, hvad FN's tidligere højkommissær Poul Hart- ling sagde om dette at bruge tallene på den måde. Han siger:

»Men selve antallet af flygtninge, der kommer til Danmark, giver absolut ingen grund til bekymring. Påstår man noget andet,

er der tale om demagogi. Det er en vild agi- tation uden bund i kendsgerninger.«

Det var baggrunden for, at jeg talte om, at det var en skændig måde at argumentere på. Jeg turde dårlig tillade mig at citere Poul Hartlings opfattelse af de to ministres udta- lelser.

Jeg vil også understrege nogle andre af Poul Hartlings betragtninger, som citeres fra Aktuelt søndag den 28. september. Jeg troe- de, at alle socialdemokrater læste Aktuelt. Har de gjort det, har Hartlings udtalelser i hvert fald ikke gjort meget indtryk. Hr. Hart- ling siger i interviewet:

»Over mit skrivebord i Genève havde vi en plakat hængende. På den står der ganske enkelt: »Einstein var også flygtning.«

Denne bemærkning skyldes de udtalelser, der kom fra tre visse sider her i salen og især uden for. Det er en kulturberigelse, når vi får flygtninge.

Hr. Hartling siger videre:

»Når man gang på gang læser i aviserne, at flygtningene vælter ind over vore grænser, så generer det mig. Der er tale om asylsøge- re, der får et ordentligt forhør, kommer igen- nem en retsprocedure ...«

Ja, det har været gældende, indtil Folke- tinget har vedtaget denne lovgivning, men det gælder ikke mere. Man vil ikke engang give den statslige institution Direktoratet et så godt grundlag, som det ville være meget nemt at skaffe dem gennem samtalen med Højkommissariatet.

Jeg må anbefale, at man stemmer imod lovforslaget. Anstændigvis kan man ikke stemme for disse lovændringer, hvis man vil fastholde, at man har en humanistisk indstil- ling.

Tinning (VS):

Jeg hørte, at justitsministeren talte om mis- brug af Tingets talerstol. Jeg tror, vi skal væ- re glade for, at vi har en formand og et præ- sidium til at tage sig af den slags ting.

Men der er jo også andre former for mis- brug. Der er de misbrug af tal, som Poul Hartling har kaldt demagogi, og som jeg kaldte plat; det er nogenlunde det samme. Det, justitsministeren og statsministeren har udbredt sig om, er den berømmelige strøm på 35.000–50.000 mennesker om året. Vi har, som jeg nævnte før, fulgt antallet af asylan-

[Tinning]

søgere dag for dag, siden dette lovforslag blev fremsat, fordi vi synes, det er interessant at se, om det er rigtigt, når der kommer et forslag, hvor der i den skriftlige fremsættelse tales om 35.000. Det er ikke rigtigt. De tal, som vi nu har fået, viser, at en fortsættelse af antallet af asylansøgere, der kommer til grænsen i det tempo, de har gjort, siden lovforslaget blev fremsat, betyder, at vi når op på 11.000–12.000 asylansøgere pr. år. Dette giver ikke nogen som helst grund til at lave denne hastebehandling. Det kan selvfølgelig give anledning til diskussioner om justeringer og sådan noget – det er klart, at man kan mene, det er nødvendigt – men det er også noget andet end at ville lave dette her på 12 dage.

Men der sker det, at både statsministeren og justitsministeren tilpas kynisk spekulerer i at være med til at piske panik og frygt op i befolkningen – ikke i takt med Fremskridtspartiet, men i samme retning – en panik og en frygt, der handler om, at nu får vi for mange udlændinge, nu bliver vi oversvømmet, nu kan vi ikke klare det. Og hvis de samtidig undlader at gribe effektivt ind over for en dårlig måde at lave både modtagecentre på og integrere flygtningene på med det resultat, at man i meget få og små områder får mange flygtninge, så opbygges der selvfølgelig efterhånden i befolkningen frygt og usikkerhed over for de her udlændinge. Det er en frygt og usikkerhed, som giver sig mange udslag. Den giver sig udslag i, at folk ringer til VS' folketingsgruppe og spørger, hvad i alverden vi bilder os ind. Og så siger de: for vi er jo ved at blive oversvømmet. Alle mulige andre partier får formentlig den samme type henvendelser, og mit tip er, at Socialdemokratiet får allerflest, at Socialdemokratiet er det parti, der er allermest presset af den stemning i befolkningen. Mit tip er, at det er præcis det, der gør, at det alligevel var muligt at få pisket modstanderne i den socialdemokratiske gruppe på plads.

Hr. Ole Espersen demonstrerede sin måde at debattere på. Først kritiserede han mig for, at jeg ikke kunne huske henvendelserne fra Dansk Flygtningehjælp. Så viste det sig, at der var faktisk kommet en senere, som hr. Ole Espersen selvfølgelig havde glemt, og i stedet for at forholde sig til, hvad der stod i den, så sagde han, at det gad han bare ikke.

Det, der står dér, er – og jeg citerer fra brevet fra Dansk Flygtningehjælp den 10. oktober i år underskrevet Arne Pihl Christensen, generalsekretær:

»I øvrigt tillader de seneste dages fald i antallet af asylsøgere efter Dansk Flygtningehjælps opfattelse, at man i Folketinget vil kunne give sig tid til en grundig behandling af det komplicerede spørgsmål om, hvordan en ændring kan gennemføres.«

Dansk Flygtningehjælp skrev altså til os for en uge siden, at de mente, der var tid til, at vi kunne lave en grundig behandling, og det, hver enkelt må spørge sig om, inden vi skal til at stemme om lidt, det er: er der sket en grundig behandling af det her lovforslag? Er der sket en grundig behandling af lovforslaget på de i alt 11 dage, der har været til rådighed, ikke bare i retsudvalget, men i Folketinget som helhed, og har vi fået diskuteret og vendt de spørgsmål, som der kunne være grund til at tage stilling til?

Jeg synes ikke, det er svært at svare på, og jeg synes, enhver, der har lyttet til både anden- og især tredjebehandlingen, vil vide, at der er utrolig mange uafklarede spørgsmål endnu. Der har ikke været den grundige behandling. Vi har f.eks. ikke engang haft tid til at bede FNs Flygtningehøjkommissariat uddybe og nærmere gøre rede for deres kritik af den lov, som nu bliver gennemført – ser det jo ud til. Vi har heller ikke bedt Flygtningehjælpen og Røde Kors om at tage sig tid til at diskutere det. De har selvfølgelig kunnet komme med alle de henvendelser, de ville, inden for de sidste 10 dage, det er rigtigt, men sådan en fremgangsmåde bruger vi jo normalt kun – og det ved alle andre også – i et meget kompliceret lovgivningsarbejde, hvis det virkelig haster, og der er ikke noget, der virkelig haster. Statsministeren og justitsministeren har forsøgt at give indtryk af det. Det holdt ikke. Det, der er tilbage, er, at den socialdemokratiske folketingsgruppe åbenbart af grunde, som jeg kun kan få til, at man føler sig utrolig presset af det her problem, accepterer denne ændring gennemført på 12 dage.

Justitsministeren snakkede om, at når hr. Tinning nu ville have udsat det en måned, var det nok, fordi han ville fortsætte sit misbrug af Folketingets talerstol. Jeg har sagt, hvad der er at sige om misbrug, og jeg kan berolige justitsministeren. Der er tre mødeda-

[Tinning]

ge tilbage i oktober, hvor jeg vil være til stede, og så vil jeg i øvrigt ikke være her den næste måned, fordi jeg deltager i FN's generalforsamling, og dér vil vi komme til at opleve dansk flygtningepolitik i international sammenhæng i al dens ynke.

Den 23. september i år holdt landets udenrigsminister sin tale til FN's generalforsamling. Det var på det tidspunkt, da optakten til Flygtning 86 var tæt på toppen. Det var dengang, mange ministre var optaget af at demonstrere deres humane sindelag, demonstrere deres omsorg for flygtninge, for så vidt de bare holder sig væk. Udenrigsministeren sagde dengang til generalforsamlingen – det er en uofficiel oversættelse:

»I FN's charter har vi forpligtet os til at fremme og opmuntre respekten for menneskerettigheder og fundamentale friheder og til at lade verdensorganisationen være centret for harmoniseringen af de nationale anstrengelser for at opnå disse mål.«

»Centret for harmoniseringen af de nationale anstrengelser! FN som centrum for vores indsats i flygtningespørgsmålet talte udenrigsministeren om. Og så har vi en lovgivning, hvorom FN's Højkommissariat siger, at der er noget galt, noget, vi er bekymret for, noget, vi godt vil diskutere. Regeringens svar er, at det er der bare ikke tid til.

Så er der nogle, der siger: jamen kunne vi så ikke i det mindste sikre, at folk, før de bliver afvist ved grænsen og risikerer at blive sendt tilbage til en forfølgelse, kunne få lov at tale med en repræsentant for Flygtningehøjkommissariatet eller rettere Højkommissariatets repræsentanter i Danmark, nemlig Dansk Flygtningehjælp? Kan de ikke bare få lov at snakke med dem, siden FN nu er centret for harmoniseringen af de nationale anstrengelser?

Nej, siger regeringen, hvis de skal snakke med nogen, så kan de gøre det i Tyskland.

Udenrigsministeren sagde videre:

»Det følger af denne højtidelige forpligtelse, at når undertrykkelsen af menneskerettigheder tvinger mennesker til at forlade deres hjemland og blive flygtninge, da må alle andre lande tage skridt til at lindre disse folks lidelser og dermed sikre respekten for deres menneskerettigheder.«

Så spørger jeg: når der kommer en flygtning fra Iran, fra Libanon, fra Sri Lanka, hvorfra det nu kan være, hvordan tager vi så

skridt til at lindre disse folks lidelser, når de melder sig ved grænsen og siger: vi vil gerne have asyl i Danmark? Det gør vi ved at sige til dem, at de kan blive i Tyskland, eller hvor det er, de er. Vi lindrer deres lidelser ved at sige: I kommer ikke ind her! Så kan de selvfølgelig henvende sig på en ambassade og søge asyl. Det er, hvad vi gør.

Det konkrete forslag, Danmark har fremlagt i FN, handler om frivillig tilbagevenden dér, hvor flygtningene er kommet fra, regional integration, øget FN-tilstedeværelse i forskellige af verdens regioner og fordeling af kvoter baseret på en FN-fordelingsnøgle. Det konkrete forslag er ikke lavet endnu, det gør heller ikke udenrigsministeren så meget, det skulle selvfølgelig i første omgang bruges i reklamekampagnen op til Flygtning 86 for at styrke regeringens image som flygtningevenner. Det konkrete forslag vil blive lavet, og det vil blive diskuteret i FN's 3. komité her i begyndelsen af november, hvor jeg som sagt har lejlighed til at deltage.

Jeg synes, det er forfærdeligt at tænke på, at Danmark skal sidde dér og fortælle alle de andre lande om alle vores gode forslag til løsning af verdens flygtningeproblemer, hvordan vi skal deles om at bære byrden, hvordan vi alle bør påtage os et ansvar, så kort tid efter, at vi selv har demonstreret over for omverdenen, hvor alvorligt man skal tage det, vi siger, hvor alvorligt man skal tage vores anbefalinger – at vi har stemt for dem i Højkommissariatets eksekutivkomité – og hvor alvorligt man skal tage vores snak om, at vi fører en flygtningevenlig politik. Det er det rene og skinbarlige hykleri, desværre. Jeg forstår, hvis de fattige lande siger til os: det dér, venner, pak sammen med det!

Der er masser af flygtninge i den fattige del af verden, og der er stort set ikke nogen i den rige del, og vi begynder nu oven i købet at forsøge at smøre de dér flygtninge af på hinanden. Det er jo realiteten i sagen.

Jeg synes, det er uhyggeligt, at vi nu skal føre os frem i FN og begynde at stille forslag om, hvordan vi skal løse verdens flygtningeproblem.

Til allersidst – hr. Bernhard Baunsgaard har nævnt det – vil jeg sige: hr. Ole Espersen skulle lige lave en flot afrunding med, at vi har stadig den mest liberale flygtningelov overhovedet. Det passer heller ikke.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Inden jeg giver ordet til justitsministeren, vil jeg til oplysning for Tinget sige, at først kl. 12.30, når jeg har en vurdering af forløbet af den næste debat, vil jeg meddele, hvorvidt vi skal have frokostpause eller ej.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Nu kan vi vist sige, at denne sag er gennemdebatteret her i Folketinget, og derfor føler jeg heller ikke nogen anledning til at komme med yderligere bemærkninger, men kan henvise til, hvad jeg sagde navnlig i min fremsættelsestale.

Fra min side derfor kun en tak til to sider, den ene til fru Ebba Strange, der sagde nogle venlige personlige bemærkninger. Det glæder mig altid, jeg lægger vægt på, at vore to folkepartier, i hvert fald med hensyn til tonen, står fornuftigt over for hinanden. At vi ikke altid gør det på det politiske område, det er der ikke noget nyt i. Fru Ebba Strange kunne endda glæde mig med at citere, hvad jeg tidligere havde sagt, og så vidt jeg opfattede notatet fra 1984, så behøvede jeg ikke i det tilfælde at sige, som Winston Churchill gjorde det engang, at min værste fjende er mine tidligere taler. Jeg havde indtryk af, at der egentlig var ganske god overensstemmelse mellem det, der blev sagt dengang, og det, der sker nu.

Så vil jeg sige tak til regeringspartierne og til Socialdemokratiet, fordi det også denne gang er lykkedes os sammen at gennemføre en realistisk politik på dette område, den lovgivning, vi trænger til, og som vi har brug for. Jeg synes, der er al mulig grund til at sige tak for et loyalt samarbejde om denne lovgivning.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning***Lovforslaget**

vedtoges med 109 stemmer (S, KF, V, CD, KRF og FP) mod 28 (SF, RV og VS).

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om afgift af renter af forbrugslån.

Af ministeren for skatter og afgifter (Foighel).

(Fremsat 7/10 86. Første behandling 10/10 86. Betænkning 13/10 86. Anden behandling 15/10 86. Lovforslaget optrykt efter anden behandling. Tillægsbetænkning 15/10 86. Ændringsforslag nr. 3 af 16/10 86 uden for tillægsbetænkningen af ministeren for skatter og afgifter).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af ministeren for skatter og afgifter (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af ministeren for skatter og afgifter:

Til § 10

3) Paragraffen affattes således:

»§ 10. Ministeren for skatter og afgifter fastsætter regler, hvorefter de afgiftspligtige kan vælge inden for visse frister at indbetale det afgiftsbeløb, der er beregnet for afgiftsåret 1987, enten til en pensionsordning med løbende udbetalinger, en rateforsikring eller en rateopsparing i pensionsøjemed, der omfattes af pensionsbeskatningslovens kapitel 1, eller til en særlig konto i et pengeinstitut eller en særlig livsforsikring. Indbetales beløbet som nævnt i 1. pkt., bortfalder pligten til at betale afgift til statskassen. Indbetalingen kan ikke fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Stk. 2. Udbetalinger fra pensionsordninger med løbende udbetalinger og rateordninger behandles efter reglerne i pensionsbeskatningsloven om beskatning af udbetalinger fra ordninger af den pågældende art. Der fastsættes en periode, inden for hvilken ordningen ikke kan hæves eller overføres til en anden pensionsordning. I øvrigt omfattes pensionsordningerne af reglerne i pensionsbeskatningsloven, i det omfang reglerne er forenelige med denne bestemmelse. Pensionsbe-